

Rimci nastavljaljati kutine po sobah, v katerih so obiskalce sprejemali. Ta navada postavljaljati zrele kutine po sobah, razširjena je še dandanes po Italiji.

Breskve so bile s početka v Rimu zelo drage, ena je veljala do 15 kr. v našem denarju. Za Plinijevih časov so bile breskve uže povsodi po Italiji razširjene, da si jih ni bilo več kot 4 vrste. Najpriljubljenejše so bile v Rimu one breskve, katere so dovažali z današnje Francoske. Vse naše žlahtnejše vrste breskev so pred kot ne s Francoske.

Marelice so bile za Plinijevih časov še le do 30 let poznate, in bile so tudi še drage. Dioskorid priporoča marelice kot vrlo zdravo sadje, dočim jih Galen zame-tava. Rimci so imeli samo eno vrsto marelic, in ta je bila, kakor je videti, mala in drobna. Sočnejše in žlahtnejše vrste so pozneje vzgojili.

Slive ne spominja niti Katon niti Varon, a Plinij pozna uže 12 vrst. Omenja pa, da pred Katonom gotovo ni bilo v Italiji sliv, ki bi bile užitne. Vergil in Ovid opevata slivo. Za Neronovih časov je bilo v Italiji uže 30 vrst sliv, dočim je v celem rimskem cesarstvu raslo do 200 vrst.

Črešnje so morale biti uže pred Lukulom, ali so bile pred kot ne, še slabe in drobne, kajti še le Lukul je začel boljše in mesnatejše uvažati. Rimci so pozneje poznali 10 vrst.

Višnje so bile v Italiji gotovo zelo slabe.

(Dalje nasl.)

Trgovinska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

IV. Gospod zbornični svetnik Anton Klein poroča, da so občinski zastopi v Beli Peči, Kranjski Gori in na Jesenicah prosili, da bi se napravile v teh krajih s pošto zvezane brzojavne postaje.

Na Jesenicah je gotovo brzojavna postaja zelo potrebna, ker so na Savi in v Javorniku velike tvornice za železo in jeklo in se zdaj zida na Savi prav blizu Jesenic velika tvornica za izdelke iz železa, ki utegne promet zelo povečati, ker se bode v njej izdelovalo mnogo blaga, katero se doslej na Kranjskem ne izdeluje, temveč na Kranjsko uvažajo. Tvornica bode imela mnogo trgovinskih zvez ne le v Kranjski, ampak tudi v drugih kronovinah Avstrije, na Ogrskem, Hrvatskem in tudi v inozemstvu. Tedaj bode gotovo tudi mnogokrat potrebovala brzojavnega dopisovanja. V tem kraju in v bližini stanuje pet trgovcev s čebelami, kateri imajo razsežno trgovino v inozemstvu. Na Jesenicah koplje se mnogo mavca, ki se prodaja ne samo na Kranjskem, ampak se tudi pošilja na Hrvatsko in Štajarsko. Tudi domači obrtni izdelki, pletene nogovice, jopice in hlače, pošiljajo se na Koroško in Štajarsko. Pet žag izdeluje dile in drugi žagani les, in trgovina z lesom v obče je zelo živahna. Poletne mesece je na Jesenicah, Savi in Pla-

nini mnogo tujcev, ki velikokrat rabijo telegraf. Zajedno je treba omeniti, da bi občinski uradi na Jesenicah, v Koroški Beli in na Dovjem, ter župni uradi v teh treh krajih mnogokrat rabili brzojavno postajo.

V Kranjski Gori je c. kr. okrajno sodišče, c. kr. davčni urad, c. kr. notarijat, občinski in župni urad, c. kr. poštni urad, c. kr. žendarmerijska postaja, dacarski urad, dalje so tu zastopniki več zavarovalnic. Kranjska Gora je središče precej razsežnega sodnega okraja, kamor prihaja mnogo ljudij iz drugih sodnih okrajev. Brez dvojbe je tedaj, da so takim krajem, kakor je Kranjska Gora, brzojavne postaje neizogibno potrebne in tudi koristne v mnogih ozirih. Neovržno je, da je jeden najvažnejših činiteljev v prospeh občin telegraf. Ljudstvo se peča v prvi vrsti s kmetijstvom, ali vendar se mora žito in moka uvažati iz drugih krajev. Živinarstvo, osobito pa ovčarstvo, je živahno, in prodajalci, kakor kupci živine pogrešajo često brzojavne zveze z drugimi kraji. Lesna trgovina je obsežna in v Kranjsko Goro prihaja radi lesa mnogo kupcev. Po leti hodi iz tega kraja veliko moških šumarit na Štajarsko, katerim bi tudi mnogokrat v važnih stvareh koristila brzojavna postaja. Res, da se tudi more brzojaviti na železnični postaji, toda te postaje so v prvi vrsti za železnične namene in šele potem za stranke, torej se ne more zahtevati, da bi vse to storile, kar store državne brzojavne postaje. V Kranjski Gori in bližnjih vaseh je mnogo trgovcev, ki vsi žele, da se ustanovi brzojavna postaja. Kranjska Gora in Podkoren sta priljubljeno letovišče.

V občini belopeški je kaj razširjena obrtnost in prebivalci si zaslužijo mnogo v tvornicah za jeklene in železne izdelke, v tvornici za leseno volno ter na žagah. Delavcev je v teh tvornicah do 200 in smelo se trdi, da obrt preživlja nad 500 ljudi. Poleg teh večjih obrtnih podjetij je tudi več malih obrtnikov in trgovcev. Lesna trgovina je tudi precej živa. Poudariti je tudi treba, da sta pri Beli Peči obče znani jezeri, ki ju vsako leto prihaja na stotine ljudij gledat; dalje je Bela Peč zelo priljubljeno letovišče. Vse to s'li vsakega razumnika, da mora vprašati, zakaj še nima ta kraj brzojavne postaje.

Na podstavi rečenega predlaga torej odsek: „Slavna zbornica naj se v svojem poročilu do c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva izreči za napravo brzojavnih s pošto zvezanih postaj na Jesenicah, v Kranjski Gori in Beli Peči.“ — Predlog je bil sprejet.

V. Gospod zbornični svetnik Anton Klein poroča, da je občina Šentožbalt prosila dovoljenja, da se napravi v Trojanah s pošto zvezana brzojavna postaja.

Vas Trojanje leži ob veliki državni cesti blizu kranjsko-štajarske meje in je od te vasi do brzojavnih postaj v Lukovico na Kranjskem in na Vransko na Štajarskem tako daleč, da se je teh postaj mogoče posluževati le redkokedaj, ker se mora preveč plačevati za pot k postajama. Trojanje so v občini Šentožbalt, ki

šteje po zadnjem številjenju 2759 duš. Brzjavna postaja v Trojanah bila bi v rabo ne samo 31 vasem in 17 zaselijem, ki se nahajajo v občini šentožbalski, nego tudi bližnjim v brdskem in litijskem sodnjem okraju. V občini šentožbalski je 42 samostalnih obrtnikov, mejnimi 13 mlinarjev in žagarjev. Trgovina z lesom. čreslom in deželnimi pridelki je precej živahna in so prodajalci v zvezi s trgovci v Ljubljani, Trstu in drugih mestih; tedaj je tudi promet po državni cesti proti Ljubljani in okrajni proti južni železnici v Zagorju živahen. Ker je v občini Šentožbaltu in v sosednjih zelo mnogo obširnih gozdov, nadejati se je, da bode trgovina z lesom vedno bolj procvetala, in to bi gotovo na korist prodajalcem in kupcem pospeševala brzjavna postaja. V poštev pa je tudi treba jemati, da bi brzjavna postaja gotovo dobro došla občinskemu uradu v Šentožbaltu, župnim uradom v Čemšeniku, Šentgothardu, v Kolovratu, in v Št. Ožbaltu, potem potovalcem, vojakom, katerih vsako leto mnogo peš ali na konjih hodi skozi Trojanje, kjer tudi mnogokrat prenočujejo.

Ker se ne more tajiti, da ne bi brzjavna postaja pospeševala obrta, trgovine in prometa, zato je odsek mnenja, da je postaja potrebna, torej nasvetuje: „Slavna zbornica naj se v svojem poročilu do c. kr. poštne in brzjavne ravnateljstva izreče za napravo s pošto zvezane brzjavne postaje v Trojanah.“ — Predlog je bil sprejet.

VI. Gospod zbornični svetnik Jernej Žitnik poroča o tržnem redu in semenjskem tarifu za semnje v Medvodah. Občinski odbor v Medvodah sklenil je tarif za semenjske davščine in je to županstvo s tržnim redom vred predložilo visoki c. kr. deželni vladi v potrjenje v zmislu § 70. obrtnega reda z dne 20. decembra 1859, drž. zak. štev. 227.

Tržni red je pravilno sestavljen in se ozira na določila zakona zoper živinsko kugo od 29. febr. 1880, drž. zak. št. 35, in tudi tarif se naslanja na deželni zakon z dne 3. decembra 1868. drž. zak. štev. 17. Po tem tarifu bode plačevati 1. za stajališče ali bajto po 40 kr., 2. za vprežno ali veliko klavno živino po 6 kr., 3. za majhno klavno živino po 3 kr., 4. od stavkarja, ki kaj prodaje, po 4 kr. Ako se primerjajo ti postavki s tarifom, pridejanim k omenjenemu deželnemu zakonu, po katerem je dopuščeno naslednje tržnine skleniti: a) za jedno stajališče ali bajto od 10 kr. do 1 gld., b) za jedno vprežno ali veliko klavno živino od 3—6 kr., c) za jedno majhno klavno živino od 1—3 kr., d) od vsakega stavkarja, ki kaj prodaje 6 kr., — sme se trditi, da niso previsoki, da se je pri sklepanju oziralo na § 69. obrtnega reda z dne 20. decembra 1859, drž. zak. štev. 227.

Z ozirom na rečeno nasvetuje odsek: „Slavna zbornica naj se izreče v svojem poročilu do visoke c. kr. vlade za potrjenje tarifa semenjskih davščin.“ — Predlog je bil sprejet.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

„Po megli solnce“.

Zdi se nam skoraj, da se častilcem Bismarkovim novejši čas nič kaj povoljno ni zdelo, da se njegovo ime ni več imenovalo vedno in med vsemi prvo. Minuli so namreč tedni obiskovanj nemškega cesarja, deloma obiskanj pri njemu in eno teh obiskanj obeta se za bližnje dni.

Imenu Bismarkove hiše je pa prišla, kakor je videti vsled posebnega naročila na pomoč brošura, katera ima naslov v nemščini izražen soglasen z naslovom teh vrst.

Pisatelj brošure ni imenovan, vidi pa se z vsega, da ji je namen proslavljati Bismarka. deloma opravičavati, zakaj Bismark za čas starega cesarja Viljema ni imel proste roke glede miru in vojske. Tudi nasprotje med Bismarkom in Waldersseom razpravlja brošura naravno zadnjemu sovražno.

Glede Bismarka pravi pisatelj, da je „nenadomestljiv“, od katerega ljudstvo nikakor noče pustiti.

Grofu Waldersseu pisatelj neprikrito rekava, da on nima ne dolžnosti in ne pravice, svetovati cesarju glede časa in političnih pogojev vojske ter da je kancler edini svetovalec cesarjev, katerem mora pristajati beseda o tem „ali“ vojska in kateremu mora prvemu naznaniti načelnik generalnega štaba, „kedar“ vojska.

Mično se dela brošura z razsojevanjem življenja na dvoru za čas življenja starega cesarja Viljema. Postale so pri dvoru merodajne osebe in nastal je tak način govorjenja, ki se ni mogel imenovati najboljši, cesar tega ni zapazil, kako je družba na dvoru postala poptujena, drugim pa se je zdelo primerneje z ozirom na cesarja molčati. Oni elementi, ki so bili v nasprotju s strogo navado, postali so nevarni izgled za rahločutno mladino.

Vsled prijazne navade cesarjeve ustavilo se je vpo-kojevanje višjih častnikov in to je povzročilo marsikateri pomislik glede gibčnosti in bojevitosti vojne.

Ker cesarju starčeku ne bi bilo več mogoče prenašati težave vojske, in ker bi bila postala velika nevarnost za njegovo življenje vsled žalosti, da bi moral ostati doma, morala bi vojska izostati tudi ne glede na politične razloge.

Za to vlada, prisiljena računati z oziri tako kočljive vrste, ni imela vsak trenutek popolne prostosti, vojskovati se silovit in rezno.

Cesar Viljem bil je le še mož enega dneva, in strah, da se lahko, ako prestola-naslednik vlado prevzame, unanja in notranja politika preobrne v popolno nasprotje, povzročil je neko onemoglost nemške politike.

Vsi časniki, ki zastopajo zadrugo kanclerju udanih poslancev, prinašali so še pred, ko je na svetlo prišla brošura, odlomke iz nje. „Kölnische Zeitung“ piše o brošuri, da je njen pisatelj eden „vedočih“, ki ima